

Vleermuisvoorzieningen aan het Comeniusgebouw en Erasmusgebouw

Notitie van de Zoogdierverseniging

DATUM	19-5-2021
PROJECTNUMMER	2016.030F
PROJECTNAAM	BEGELEIDING FSW
OPDRACHTGEVER	UNIVERSITAIR VASTGOED BEDRIJF Radboud Universiteit
ONDERDEEL	VLEERMUISVOORZIENINGEN AAN HET COMENIUSGEBOUW EN ERASMUSGEBOUW, VERSIE 2
AUTEUR(S)	E.A. JANSEN
PROJECTLEIDER	V. HOMMERSEN
DOCUMENTNUMMER	N2021004

Bezoekadres:

Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054

1. Inleiding

Het universitair vastgoedbedrijf voert in de periode 2016-2021 een herinrichting van de Zuidflank van het universiteitsterrein Heyendaal door. Zowel het amoveren en nieuwbouw van gebouwen als ook gedeeltelijke sloop en renovatie van gebouwen zijn onderdeel van het uitvoeringsprogramma. Voorafgaand aan de uitvoeringen zijn alle noodzakelijke stappen uitgevoerd. Er is een inschatting gemaakt van aanwezige beschermde flora en fauna. Aanwezigheid en waarde van het plangebied voor deze beschermde soorten is vastgesteld middels veldonderzoeken^{1,2,3,4,5,6} binnen het vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus; april 2017). De aanwezige populatie wordt jaarlijks gemonitord^{9,10,11}.

Voor de uitvoering met inachtneming van compensatiemaatregelen, beschreven in het mitigatieplan⁷ en het ecologisch werkprotocol⁸, is door bevoegd gezag een positieve beschikking onder voorwaarden verleend (FF/75C/2016/0465.toek.wh). Deze beschikking is afgegeven op 26 april 2017 met een geldigheidsduur tot 30 november 2021. Het ecologisch werkprotocol wordt gevolgd en de reactie van de aanwezige fauna wordt gemonitord. Tussentijds is echter geconstateerd dat de 32 verblijfplaatsen in het Maria Montessorigebouw zijn gerealiseerd, maar zo zijn uitgevoerd dat er maar 16 vleermuistoegangen zijn. Feitelijk gaat het hier dan maar om 16 verblijfplaatsen. Dit is niet voldoende is om aan de gehele compensatieverplichting te voldoen. Tevens heeft bevoegd gezag aangegeven dat voor de in 2020 gevonden paarverblijfplaats nieuwe vleermuiskasten moeten worden opgehangen. In deze notitie geven wij aan welke gebouwen het meest geschikt zijn voor deze nog te realiseren vleermuisvoorzieningen en hoe deze voorzieningen te realiseren zijn.

2. Het aantal benodigde nieuwe vleermuisvoorzieningen

Zeven van de tien gebouwen van het universiteitsterrein Heyendaal zijn in de zomer van 2018 geamoveerd. Hierin bevonden zich 3 zomerverblijfplaatsen 2 zomer/paarverblijfplaatsen en 2-3 paarverblijven (tabel 1). In 2020 is er op een nog te slopen locatie, op de grens tussen TVA8 en Spinoza, een paarverblijf gevonden; mogelijk is dit een dier dat in 2016 aanwezig was in één van de gesloopte gebouwen. Juridisch gaat het hier om nieuwe vestiging, waarvoor ook (nieuwe) compensatie noodzakelijk is. Hierin was in het oorspronkelijke plan al voorzien. Maar de drie nieuwe voorzieningen in Berchmanianumcomplex mogen volgens bevoegd gezag niet meegeteld worden als compensatie voor het FSW complex.

De compensatiefactor van zomer- of paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis is 1:4. Voor iedere gebruikte verblijfslocatie dienen vier compensatieplekken gerealiseerd te worden. Dit betekent dat na de afronding van het project TVA/Spinoza, 36 permanente verblijfslocaties voor vleermuizen gerealiseerd moeten zijn. In het Maria Montessorigebouw zijn 16 vleermuisvoorzieningen gerealiseerd. In de verbouwing van de laagbouw van het Spinozagebouw zijn 10 vleermuisvoorzieningen voorzien¹², welke inmiddels voorgelegd zijn aan de welstandscommissie. Hierdoor zijn er nog tien permanente vleermuisvoorzieningen nodig aan de omringende gebouwen.

De compensatie van verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuizen moeten binnen 500 meter afstand tot de oude locaties gerealiseerd worden. Figuur 1 geeft deze 500 meter grens

Bezoekadres:

Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054

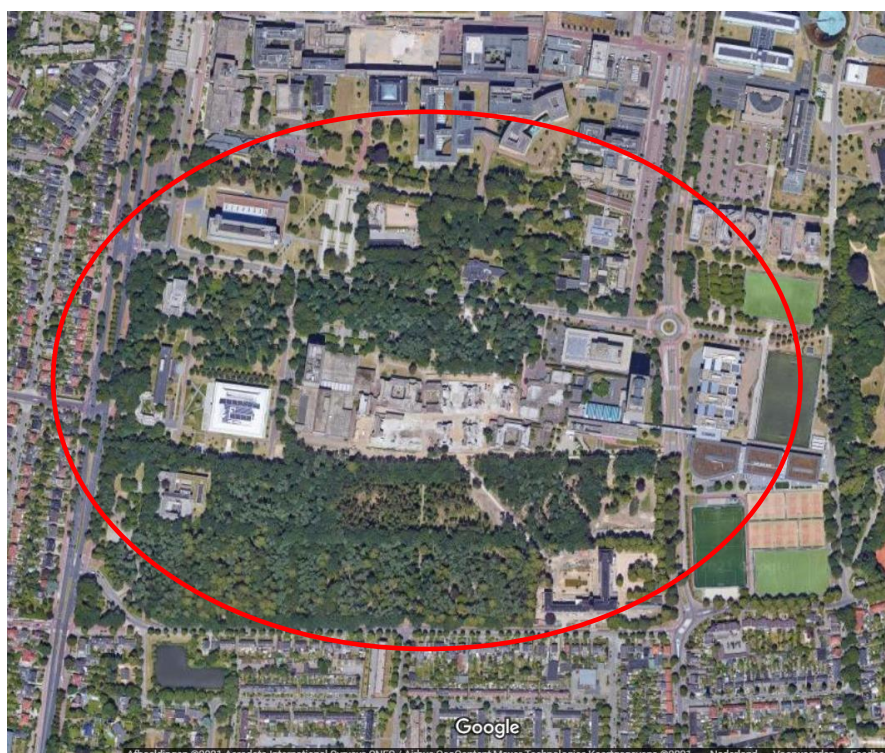
aan ten opzichte van de oude verblijfslocaties. Het aanbrengen van deze voorzieningen voor gewone dwergvleermuizen is mits goed aangebracht vaak succesvol ^{13,14,15}.

Tabel 1: De in 2016 in het plangebied TVA aangetroffen paar- en zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

	Zomer- verblijfplaats	Zomer+ paarverblijf	Paar- verblijfplaats	Winter- verblijfplaats
TVA 2-7	3	2	2-3	-
TVA 8	-	-	-	-
In uitvoeringsplan FSW	3	2	2-3	-

Tabel 2: Het totaal aantal de in 2020 aangetroffen paar- en zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in het uitvoeringgebied TVA8 + laagbouw Spinoza

	Zomer- verblijfplaats	Zomer+ paarverblijf	Paar- verblijfplaats	Winter- verblijfplaats
TVA 8	-	-	1	-
In uitvoeringsplan TVA8 en laagbouw Spinoza	-	-	1	-

Figuur 1: de 500 meter grens voor mitigatie.

Bezoekadres:

Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054

3. Advies

Wij adviseren 10 nieuwe vleermuisvoorzieningen aan te brengen in het Erasmusgebouw (7x) en het Comeniusgebouw (3x). Plaats de kasten in groepjes van 3-4 kasten, zodanig dat meerdere territoriale mannetjes er gebruik van kunnen maken. De figuren 3, 4, 5 geven de meest geschikte locaties weer.

Wij stellen voor om de volgende typen toe te passen (Figuur 2):

- 8x Schwegler 2FR
- 2x Schwegler 2WI

Deze kasttypen verschillen in de temperatureigenschappen. Beide kasttypen hebben een versmalde toegang, ontworpen voor gewone dwergvleermuizen. De kasttypen zijn extern aan te brengen op gevels. De externe kasten moeten zowel vastgelijmd als gezeurd worden met twee schroeven. De materialen zijn broos. Bij vastschroeven moet er gewerkt worden met een afstand houder ter dikte van de achterwand. De deksel van kasttype 2FR moet met tegellijm of specie vastgezet worden.

Type: 2FR Materiaal: ademend SCHWEGLER houtbeton. Afmetingen: B 20 cm x H 47,5 x x D 12,5 cm Gewicht: ca. 9.8 kg	Type: 2WI Materiaal: weerbestendig en ademend lichtgewicht beton. Afmetingen: B 34,5 x H 54,5 x D 9,5 cm. Gewicht: ongeveer 15 kg
--	---

Figuur 1: Schwegler kasten 2FR en 2WI

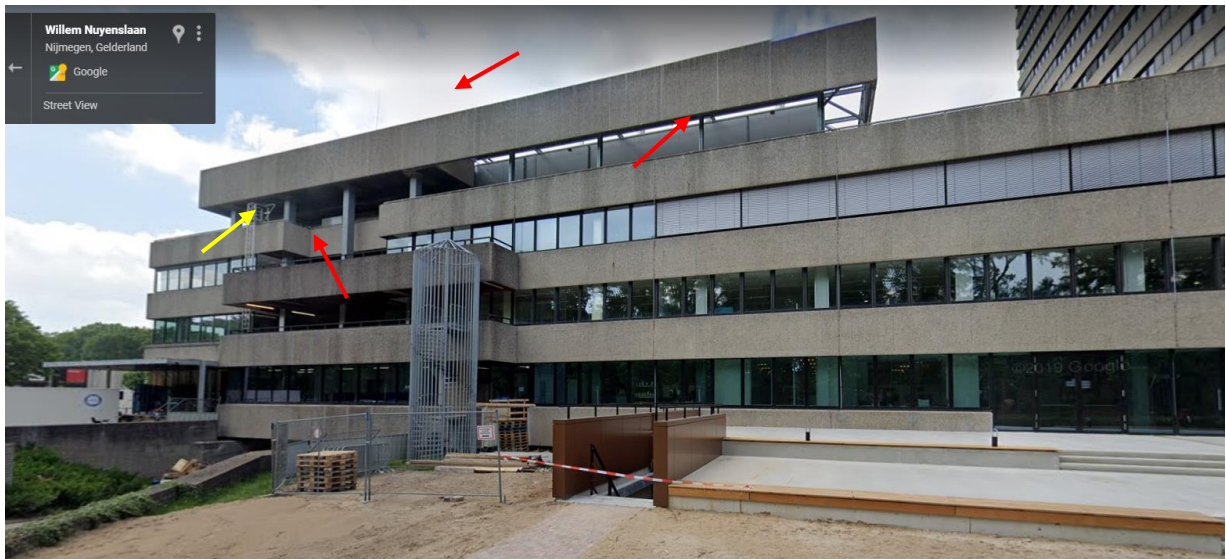
Indien de compensatie niet voor 30 juli 2021 gerealiseerd kan worden, dient voor 30 juli 2021 een verzoek tot verlenging van de ontheffing te worden ingediend. Wij adviseren de tijdelijke voorzieningen (2x 10 vleermuiskasten aan de bomen in de bosranden (zie bijlage) tenminste nog twee jaar te beheren.

Bezoekadres:

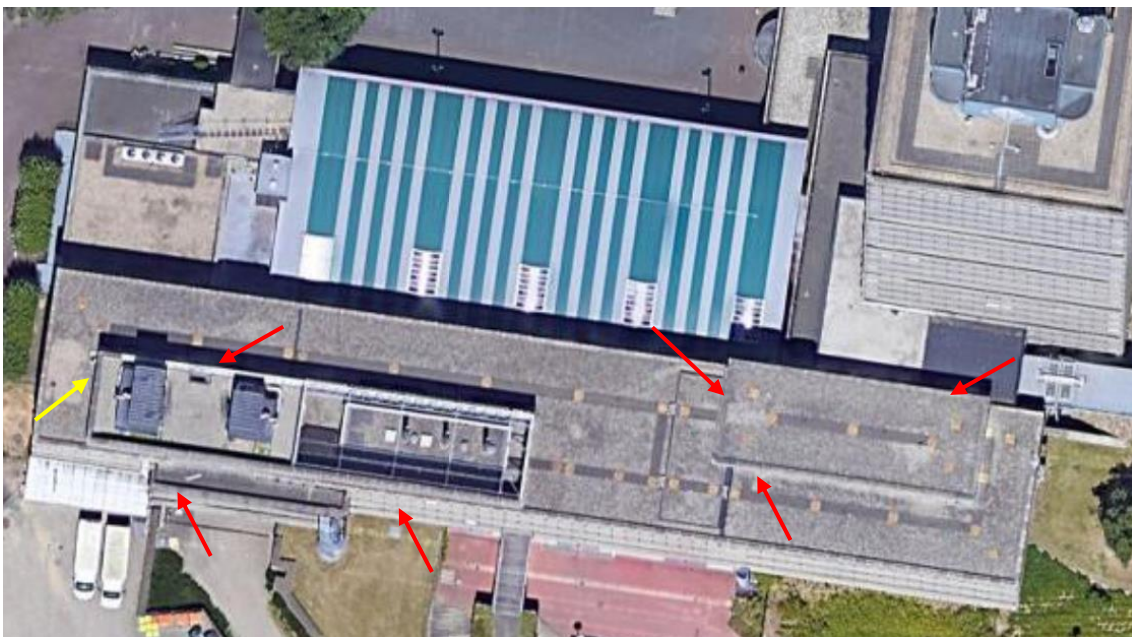
Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054

Figuur 3: De locatie voor de vleermuiskasten aan het Erasmusgebouw zuidoost. De gele pijl geeft de locatie van de 2WI kast weer. De rode pijlen de locaties voor de 2FR kasten. De kasten hangen op verschillende windrichtingen. Bron: Google Maps

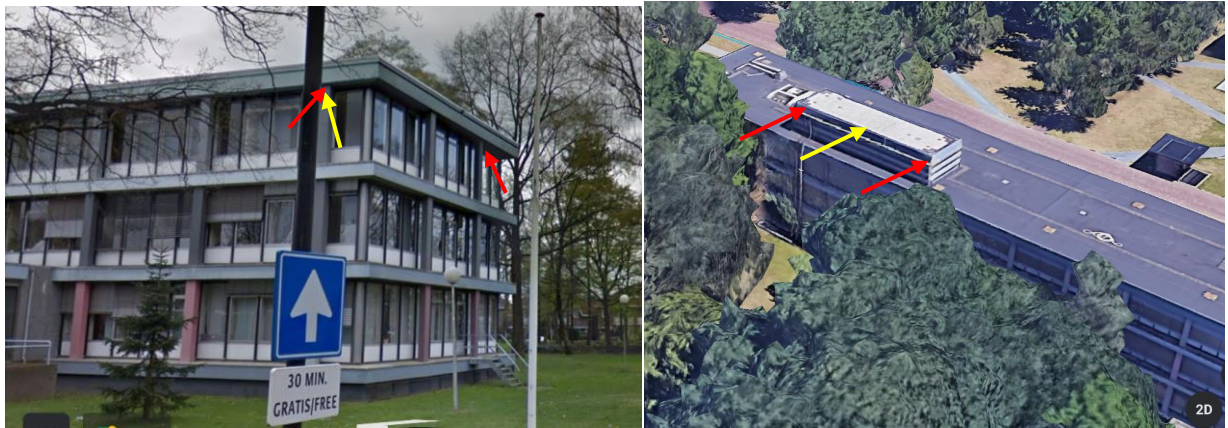
Figuur 4: De locatie voor de vleermuiskasten aan het zuidelijk deel van het Erasmusgebouw. De gele pijl geeft de locatie van de 2WI kast weer. De rode pijlen de locaties voor de 2FR kasten. De kasten hangen dus op verschillende windrichtingen in twee verschillende groepen. Bron: Google Maps

Bezoekadres:

Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054

Figuur 5: De locatie voor de vleermuiskasten aan het Comeniusgebouw. De gele pijl geeft de locatie van de 2WI kasten weer. De rode pijlen de locaties voor de 2FR kasten weer. De kasten hangen op verschillende windrichtingen. Bron van de luchtfoto is Google World.

Bezoekadres:

Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054

4. Literatuur

- ¹ Van Norren, E. en M. J. Schillemans, 2015. Ecoscan Universiteitsterrein Radboud Universiteit. Rapport 2015.034. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- ² Jansen, E.A, H.J.G.A. Limpens en M.J. Schillemans, 2016. Nader onderzoek Radboud Universiteit deelgebied Berchmanianum. Rapport 2016.010. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- ³ Molenaar, T.P. , 2013. Vleermuisonderzoek Zuidflank Campus, Heijendaal. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA12008-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.
- ⁴ Molenaar, T.P. , 2015. Telemetrisch onderzoek laatvlieger Telemetrisch onderzoek laatvlieger Campus Heijendaal. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport NO15266-01, Regelink Ecologie & Landschap
- ⁵ Hommersen, V.J.A., Jansen, E.A, Limpens, H.J.G.A. en Schillemans, M.J., 2016. Nader onderzoek Radboud Universiteit, deelgebied FSW. Rapport 2016.019. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- ⁶ Hommersen, V.J.A., H.J.G.A Limpens en M.J. Schillemans, 2016. Mitigatie- en compensatieplan Radboud Universiteit, deelgebied FSW. Rapport 2016.021. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- ⁷ V. Hommersen & G. Lelieveld. ECOLOGISCH WERKPROTOCOL HERONTWIKKELING FSW, notitie 2017.023
- ⁸ Woersem, A. van, (in prep). Nader onderzoek Spinozagebouw, Radboud universiteit Nijmegen. Rapport van de Zoogdiervereniging 2020.xxx
- ⁹ Hommersen, V.J.A., E.A. Jansen, H.J.G.A. Limpens en G. Lelieveld, 2017. Monitoren vleermuizen FSW. Rapport 2017.36. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- ¹⁰ B. Verboom, Jansen, E.A., V.J.A. Hommersen, 2019. Monitoren vleermuizen FSW. Rapport 2018.02. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- ¹¹ Hommersen, V.J.A., E.A. Jansen & H.J.G. Limpens, 2019. Monitoren vleermuizen FSW 2019. Rapport 2017.13. De Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- ¹² Jansen, E.A. Vleermuisvoorzieningen Spinozagebouw. Notitie van de Zoogdiervereniging N2021.003.
- ¹³ Collins, J.H., Ross, A.J, Ferguson, J.A, Williams, C.A, Langton, S.D. (2020). "The Implementation and Effectiveness of Bat Roost Mitigation and Compensation Measures for Pipistrellus and Myotis Spp. and Brown Long-Eared Bat (Plecotus Auritus) Included in Building Development Projects Completed between 2006 and 2014 in England and Wa." Conservation Evidence 17: 19–26.
- ¹⁴ Reiter, G. & Zahn, A. (2006): Leitfaden zur Sanierung von Fledermausquartieren im Alpenraum., Gutachten im Auftrag des Bayerischen Staatsministeriums für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz, München.
- ¹⁵ Simon, M., Huttenbügel, S., Smit-Viergutz, J., Boyle P. (2004). Ecology and Conservation of Bats in Villages and Towns. Results of the Scientific Part of the Testing & Development Project "Creating a Network of Roost Sites for Bat Species Inhabiting Human Settlements." Bonn - Bad Godesberg: Bundesamt für Naturschutz.

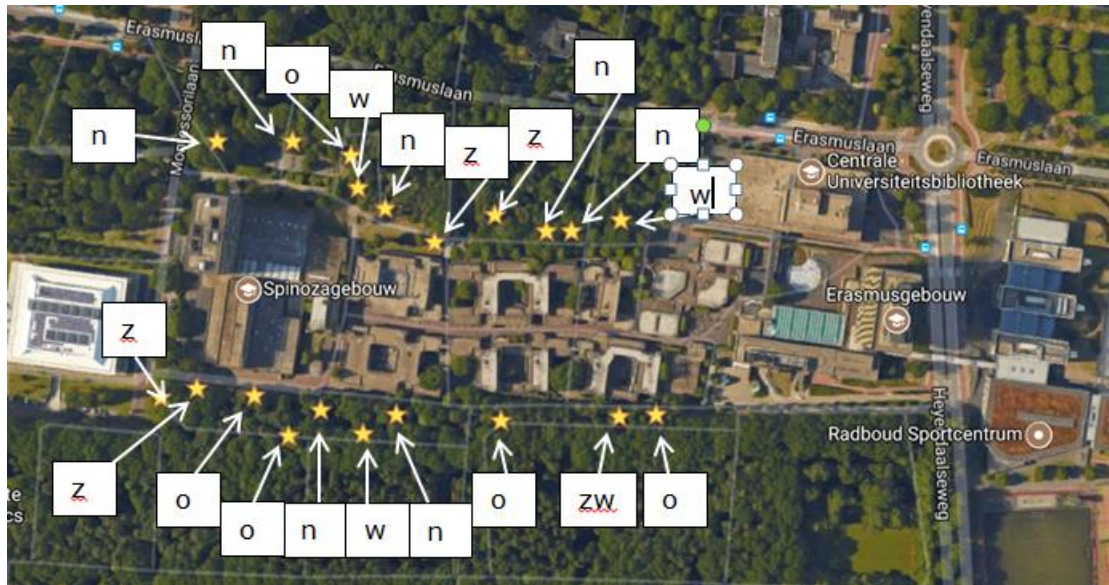
Bezoekadres:

Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054

Bijlage 1

Figuur 1.1: Tijdelijke voorzieningen (vleermuiskasten) aan bomen

Bezoekadres:

Natuurplaza, Mercator III
Toernooiveld 1,
6525 ED Nijmegen

Triodosbank: 78.49.24.767
IBAN: NL08 TRIO 0784 9247 67
BIC: TRIONL2U

BTW/VAT: 81.45.11.351.B01
KvK: 09148054